

Myšlené (cogitatum)

Ještě jeden moment je třeba zdůraznit: nikdy nemůžeme druhému autorovi náležitě porozumět, pokud se nám nepodaří co nejpřesněji „identifikovat“ to, k čemu se jeho výklady a jeho myšlenky vposledu vztahovaly. Není ani naším jediným, ani hlavním cílem se zabývat myšlením nějakého autora (jeho myšlenkami myslícími), nýbrž je třeba se co nejrychleji dostat – třeba jen experimentálně nebo jen tentativně, to záleží na kvalitě vysloveného nebo textu – k jeho „myšlenému“ (tj. k myšlenkám myšleným). Myšlenky myšlené (cogitationes cogitatae) jsou vždycky v něčem samostatné a tedy oddělitelné od myšlenek je myslících, a to navzdory tomu, že je myšlenky myslící uvádějí do určitých širších myšlenkových kontextů, které jim ovšem dodávají určitější spoluvýznamy. Veškeré porozumění různých myslících je možné jen díky tomu, že taková relativní samostatnost myšlenek myšlených je možná a skutečná. Ovšem tuto samostatnost a svébytnost nemůžeme interpretovat jako nějak danou (resp. předem danou, před-danou), tedy nikdy ve smyslu nějaké věčné ideje (nebo věčného problému apod.). Nemá předmětnou skutečnost, ale není jednostranně subjektivní ani součástí subjektivity, ani z ní není odvoditelná či na ni převoditelná.

(Písek, 050214-2.)